

Mitt arbetsliv.

Efter avslutad skolgång var mitt första jobb åt farsan, lönen var det lite si å så med, jag hade mat och husrum och lite fickpengar, farsan köpte en moped (Vicky) med släpvagn, moppen fick jag använda som min egen på kvällarna, på dagtid så var jag springschas och körde ut sillburkar (Hörvikens kryddsill) som farsan sålde på tel. till handlare.

Jobbet gick inte så bra för honom bla. så upptäckte handlarna att burkarna inte innehöll den mängd som uppgavs. Vi tog nämligen några sillar ur varje burk och åt upp dem hemma dessutom så minskade antalet då jag och mina kompisar även tog lite sill ur burkarna tillsammans med den danska pilsnern som farsan också sålde.

Efter att detta jobb floppat så blev jag kontorsbud (fin titel på schas) på Fagersta stål i några månader men till sommaren sa jag upp mej och parasiterade på föräldrar på torpet i Björnlunda.,

Hösten kom och det blev dags att skaffa jobb på nytt, ett tryckeri på Norra smedjegatan blev nästa ställe, jag fick en risig cykel att åka skubb på (så här på 50 talet så var det arbetstagarens marknad) jag ville ha en ny cykel med växlar och det fick jag, andra dagen på denna satte jag full fart ner för Hamngatsbacken (den var brant) som nu för tiden är bortschaktad, grönt ljus vid Regeringsgatan, men utanför NK.s varuhus så öppnade en dam en bildörr som jag körde in i,

jäklar vilka volter det blev, och framhjulet blev totalförstört. Jag fick 50 spänn för sveda och värk samt förstörd cykel .

Jag ledde tillbaka håjen till jobbet gick in å sa att jag ville säga upp mej, fick de pengar jag tjänat in, när jag skulle gå frågade de var cykeln var. Mitt svar var den står där utanför. Sen så fick de se hur den såg ut, men det är en annan historia.

Nu började det bli kallare så jag ville ha ett inomhusjobb och det blev en firma som hette Svensk Flygtjänst, jag trivdes ganska bra lönen var 400: i månaden, jag fick gå bankärenden, sitta i växeln när reseptionisten var på lunch, sortera papper. På denna arbetsplats blev jag stupfull för första ggr. hemma hade jag fått ett glas glögg så jag visste att det var gott. Nu skulle vi ha julfest det bjöds på glögg och jag drack väl några glas, någon sa; Klas kan du ge mej gräddtårtan , hjälpsam som jag är reser jag mej upp med tårtan. SEDAN MINDES JAG INGET MERA, jag vaknade i lunchrummet med rester av gräddtårta i ansiktet och en jävla huvudvärk. Förklaringen var att glöggen var ordentligt spetsad med konjak.

Det var nu ungefär som jag från att varit snäll scout blev spiltaligist, jag kom på att man nu när motboken försvunnit kunde köpa ut på systemet med fullmakt om man var underårig, så jag skrev allt som oftast ut en fullmakt på en flaska vino blanco, 75,a eller 37,a som jag satte dirrens namnstämpel på. Konstigt att de inte reagerade på systemet när jag flera ggr i veckan kom med denna beställning. Det var

oftast att man drack upp vinet i Humlegården och sedan så ramlade man ner på någon sorts ungdomsgård som KFUM hade på Snickarbacken.

Det var även när jag jobbade på denna firma som den stora chansen att flyga reoplan kom, de sysslade nämligen med att flyga målkorvar åt försvaret, detta skulle luftartilleriet träffa med sina kanoner, planen hade sin bas på Bulltofta flygplats vid Malmö samt på Halmsjöns flygplats (den blev sedan Arlanda).

Vi skulle ha en firmapicknik till Halmsjön och skulle titta på planen, jag hade fått löfte att få flyga till Skåne och tillbaka, men killen som körde den bil jag åkte i körde vilse, och när vi kom fram så såg jag planen lyfta och jag blev blåst på den resan.

Lite plåster blev det när jag fick åka bil fort, bilen som vi åkte i var en BMW sport, och den skulle testas på flygfältet. Den kom upp i 210 km/tim , tänk er att detta var på 50 talet när man fick vara glad om en bil gjorde 100, och så fort har jag inte åkt bil sedan

Sommaren kom och jag ville inte jobba längre sa upp mej och sa att jag skulle gå ut på sjön för att se mej om i världen.

Slappade ett bra tag, anmälde mej på sjömanshuset för att få en hyra , jag ville vara på däck, inte i mässen eller maskin som mina polare, så det tog en stund innan jag kom på tur.

Jobbade på Carl Larssons livs på Nybrogatan medan jag väntade på hyra, ganska tungt jobb att håja runt med stora lådor kött och specerier.

När man skall mönstra på båt så hade man 3 båtar att välja på och tog man inte den 4.e så hamnade man sist på listan igen.

Vad fick jag att välja på ? Mälarfart, Kustfart, Östersjön (bl.a Polen den skulle jag nog tagit) och den sista var Norrlandshamnar och Nordsjön så den fick det bli, Royal Wood hette båten, rederi Statens skogsindustrier, gick med virke och masonite, det var vad man kallade en paragrafbåt, dygnet var uppdelat med jobba 6 timmar ledig i 8 timmar, Jag gick ut som obefaren jungman med en hyra på 290:/ mån, å så hade man maten å slafen såklart. Det hade nu blivit slutet på september och jag ångrade kanske mitt beslut att gå på däck. Det var inte så skönt att knacka rost och måla i kyla.

Kompisarna som valt att jobba i köket och i maskin fick mycket trevligare rutter, Sydamerika och fjärran östern.

Jag fick i alla fall uppleva Kalix (Sveriges nordligaste hamn) och Aberdeen i Skottland (träffade aldrig Jolly Bob). Däremot så var det en skotte som inte gillade mitt utseende på en pub och ville slå mej på käften, jag hade druckit öl tillsammans med en stor bjässe från Färöarna, och han blev min räddning, han hoppade emellan, tog tag i skottens öron och gav honom en dansk skalle (Färöarna är danskt 😊) så hans näsa helt plattades ut över hela ansiktet, sedan så sprang vi.

Även ett par hamnar till blev det, Hull m.fl. roligast var att veta att man körde in i en jättestor "docka" vid flod (högvatten) sedan stängdes dammluckor och det mesta av vattnet höll ungefär samma höjd som tidigare fast vattnet utanför sjönk undan några meter (ebb).

Jag fick också se en del England (hamnar och pubar, äta fish and chips, uppleva sjösjuka och måsta jobba ändå. Det blev inte så många resor, för båten var nog av 2:sortering och måste läggas in på Finnboda varv i sthlm i några veckor. I början av december hade jag frusit färdigt och mönstrade av i Gävle.

Väl hemma igen så kunde jag inte bara gå och drälla så jag fick jobb på Carl Larssons livs igen.

Nu skulle alla kunder på Östermalm och i Lärkstaden ha sin julmat, fan va tungt det var att baxa upp detta i trånga köksuppgångar (för det var otänkbart att schasen skulle få åka hiss upp och bära maten inne i lägenheten till köket).

Men detta med julmaten var i alla fall ett stort plus, snåla östermalmskärningar som hela året inte ens kunde kosta på sig ett "tack" blev plötsligt generösa och lämnade 50 eller 100 spänn i drix, det var underförsått för hela året. De 2 ordinarie springschasarna gillade inte värst att jag fått jobb, för då missade de en hel del drixpengar.

Efter nyår så var det dags att hitta annat jobb, hade några småjobb för budfirmor, försökte få jobb på allkopia där hade

man moppar med ett rör som stack upp på pkt.hållaren för ritningar. Dom betalade bra men kön dit var lång och jag tror att jag hamnade som nr, 60 i kön.

Farsan hade vid denna tid en agentur för japansk mosaik som han skulle sälja till byggfirmor, vid ett tillfälle hade han snackat med några plattsättare som jobbade på någon tunnelbanestn. Så kom han och sa "du skall bli plattsättare grabben, fy fan vad med pengar dom tjänar" han hade även försökt sälja mosaik till John Erikssons plattsättnings ab. och frågat om det fanns något jobb för mej. Det fanns det, jag skulle få börja på deras lager på kungsholmen och lära mej vad kakel var för något.

Lagerchefen kallades för Runtan och var en trevlig men alkoholiserad man, han hade alltid en "putte" renat i byrålådan, snäll som han var så bjöd han på några supar om dagen, inte så jag blev full bara lite glad i överkant. När kvällen kom så ramlade alltid några av firmans hantlangare ner på lagret, och flaskorna kom fram, efter det så gick vi hela gänget på 82, ans ölfik på Hantverkargatan och fortsatte . så gick det dag ut å in och jag kom hem till föräldrarna lite halvfull.

En dag var Runtan sjuk å det blev ingen sprit, heller ingen öl på kvällen, när jag kom hem den kvällen så frågade morsan " vad konstig du verkar, är du full?" så kan det vara när man händelsevis råkar komma hem nykter.

Det var även här jag upptäckte svartjobb och svarta affärer, Runtan hade sagt åt mej att när verkarna kom och lämnade

returer, som inte gått åt så skulle jag bara skriva upp en 3 del av grejorna(för som han sa, det kan vara så mycket trasigt i paketen. Detta innebar att han hade mera plattor än vad papprena påstod och dessa kunde han sälja utan kvitto. När jag kom på det så började jag göra likadant, och det blev bra med pengar, men nu fick jag även betala för vårt brännvin.

Man fick även varannan månad en rekvisition att köpa blåbyxor och jacka för, vi skulle antagligen se lite snygga ut när folk kom och handlade av oss. Men affären sålde även vanliga kläder, och de hade inget emot att lämna ut jeans och skjortor istället för blåkläder.

Nu tyckte ledningen att jag skulle vara på det stora lagret i Västberga och även åka med på lastbilen som "matsäck" (lasthjälp). Jag fick ratta lastbilen inne på lagret och det var kul för en 16 åring. Ibland så tog de in åkeribilar för att klara av alla körningar .

Ett åkeri som anlätades var Kungsholms åkeri, med en chaffis som jag då tyckte var nära 100 år, han kallades för Sumpannisse, första gången vi skulle åka tillsammans så frågade han om jag kunde köra bil (inte om jag hade körkort) när jag svarade ja, så sa han bra, du kör. Så där satt klas och rattade lastbil i Stockholm medans chaffören satt bredvid och sov.

Även här fick jag lära mej hur man stjälar från sin arbetsgivare, när vi hämtade returer från hotel Foresta på Lidingö, vart 3 lass gick till lagret, de andra 2 såldes till en byggare i Mälarhöjden, fan va vi fick slita så det inte skulle märkas 2 av

3 lass gick till annat ställe , tror att vi skyllde på att plattorna var utspridda på hela hotellet.

En gång så skulle vi en lördag på våren hämta returer på Marabou i Sundbyberg, där hade de lördagsledigt så chaffisen sa "jag lastar, se om du kan hitta något godis" jag lyckades på tag i stora kakor ca.30cm x 30cm Guldnogat, dessa stoppade jag innanför skjortan och jackan, ut till bilen och så åkte vi ut genom vakten, det var skitvarmt i hytten så det mesta av chokladen smälte och rann ned i mina kalsingar innan vi var ute ur området. Tillbaka på lagret fick jag duscha och godiset åkte in i kylskåpet . Dessutom så snodde kamraterna godiset så jag blev utan.

Sedan så började **"hantlangartiden"**

Fy fan vad jag har slitit bruk är tungt att bära, de jobb som denna firma hade var mest reparationer och det var dessa som jag var med på. I nyproduktionen var det så fint ordnat för plattsättarna att bygget höll med hantlangning.

Vad innebar detta, jo att man skulle vara först på plan (svårt jag var morgonsömnig redan då, men mamma var snäll och ruskade liv i mej i 6 av veckans dagar (ja ni läste rätt, på den tiden så fanns det inga lediga lördagar, lördagen var en halvdag).på arbetsplatsen var det oftast att klä om i ett pannrum i bästa fall, men det kunde lika gärna vara i en kall källarkorridor eller i ett garage.

Bruket skulle handblandas (inga sådana finesser som blandare) och bäras upp till arbetsplatsen som oftast var något badrum. Man använde ett "ok" som lades på axlarna för att det skulle bli lite lättare att bära bruksrullarna (rulle kallas den typ av hink som numera heter cementhink). Ibland så var plattisarna bussiga, ibland riktiga skitstövlar som t.ex när man släpat upp bruket 6 tr, sa att det är för blött. Bär ner och gör det lite torrare.

Ofta innebar jobbet att man med huggmejsel och slägga och kofot skulle bryta upp balkong, altan eller badrumsgolv. Om jag får skryta lite så har jag blivit så bra på att bila upp golv att jag fortfarande skulle kunna göra det fortare än de som använder en klenare bilmaskin. Men det är klart, någon gång så var golven så sega att man skulle önskat sig en maskin.

I min verktygsväska, fanns de nödvändigaste verktygen, arbetskläder en öppnad sardinburk, ja vad tror ni den skulle vara bra till, jo värma matlådan med, man byggde en spis av plattor, fyllde burken med rödsprit, tände på och värmdde käket, sedan så fanns de obligatoriska snapsglaset om man skulle råka ut för att någon ville bjuda på brännvin.

Det ena gav det andra och jag steg i graderna till "lappgubbe", fick åka runt och byta ett trasigt kakel eller så, man fick i stort rå sig själv, och kunde komma och gå lite som man ville, det enda som man var rädd för att verkaren skulle råka komma när man inte var på jobbet.

Nu skulle jag även få komma ut på byggena som lärling, det var höghuset i Huddinge centrum. Plattsättaren som skulle lära mej var en törstig en, så han var sällan på jobbet, han höll kontakten med mej genom att ringa hem till mej vi 6 tiden varje dag när vi käkade, Så här lät ett samtal, Hej ,har verkaren varit där? Jag det har han. Vilken tid? 11 tiden, och vad sa du? Jag sa att du nyss gått hem för att du inte mådde bra. Mmmmmmmmmmmmmmm tack ska du ha, hej då hej.

Detta höll inte i så många veckor så han fick sparken och det kom en ny plattis som skulle lära mej. I detta hus så la jag mitt första egna golv, det såg för jävligt ut, det var röda lfö 15x15 golvplattor. Dessa var mycket olika i bränningarna och kunde vara allt från 14,6 x14,6 till 15,4 x 15,4. Jag trodde att det skulle vara lättare att göra ett golv med stora fogar, tänkte inte på att storlekarna diffade, så jag började med stora plattor 15,4,efter en stund så fanns det bara små plattor kvar 14,6, gissa omdet blev stora fogar.

Sedan inträdde det skede i varje ung mans liv som kallas "lumpen" det var Kungl. Göta livgarde (P1) i Enköping som fick ta hand om mej i 10 månader och 20 dagar. Och att åka tanks räknar jag inte som mitt arbetsliv, så det kan vi lämna nu.

Efter lumpen så var jag tillbaka som lappgubbe igen och fick göra större och större jobb och rätt som det var så kunde jag titulera mej plattsättare blev osams med den ena plattfirman efter den andra, sa upp mej och började på nästa firma dagen

efter, det var så det gick till på den tiden ca 1/3 av alla Sthlms plattisar var ständigt på resande fot mellan olika firmor, för att få bättre jobb och medföljande bättre betalt.

Jag kände mej lite rastlös och ville pröva på något nytt, det fanns en firma som hette Höganäsarbeten som hade som sin spec. att utföra syrafasta plattsättningar med klinker och ett bruk som hette OH-massa, det var en firma som hade en del utlandsjobb, jag gick upp och sökte jobb, visst, sa dom kan du resa i morgon. Så dagen efter var jag på väg till Holland, visst kändes det lite nervöst, nytt land, nya arbetskamrater och en ny teknik att sätta plattor som jag aldrig hade prövat. Lite positivt var det också att komma utomlands för i Sverige rasade just nu Spritstrejken. Systembolagsaffärerna hade öppet men det enda de hade på sina hyllor var riktigt dyra sorter, och till slut tog dessa slut de med.

Nåja, arbetskamraterna skulle möta mej på Amsterdams stn. Jag hade haft sällskap med en äldre dam på tåget och jag hjälpte henne till en taxi med väskan, missade på detta sätt de som skulle möta mig, varken de eller jag visste inte hur vi såg ut. Till slut så hittade de mig, dom hade inte trott att jag skulle resa med "mamma" sa de.

Nu skulle jag hälsas välkommen och det skulle bli på en bar, de påstod att jag måste dricka en "glasstövel" full med öl ca

1,2 liter, jag började dricka och "kamraterna" såg ledsna ut. Varför det?? Jo jag höll stövelfoten åt ena eller andra sidan, de hade hoppats att jag skulle ha tån upp eller ned, för hade jag haft den så, skulle det ha bildats någon typ av vacuum i stöveln som skulle resulterat att plötsligt så skulle allt öl sprutat över ansiktet på mej.

Jag lärde mej ganska snart att sätta plattor i syrafast bruk, och blev kvar på pappersbruket som vi byggde i Velsen Nord (utalas Felsen nord).

Jag fick även besök av en kompis på semester, Hasse Bertzen vi festade upp hans pengar ganska snabbt, men jag ordnade jobb åt honom som hantlangare i några veckor.

När det jobbet blev klart fick jag resa till Belgien och fortsätta i ca 3 veckor.

Därefter hemresa till Sverige.

Fick reda på att mina kompisar rest till Spanien, så jag beslöt mej att lifta dit och leta rätt på den, liftningen gick dåligt så det blev en massa tågresande, jag sov på en bänk på den stora gatan i Barcelona som heter Las Ramblas, med väska med värdesaker inlåsta på centralstationens förvaring.

Nåja jag träffade dem inte så det var bara att försöka komma till Sverige igen, och eftersom jag är här så lyckades jag.

Vad det gällde arbete så hade Höganäsarbeten lovat mig ett 6 månaders jobb i Portugal, jag grejade visum till passet, och väntade på att jobbet skulle komma igång.

Det var ordentligt försenat, så firman erbjöd mej att jobba ett tag i Slussens tunnelbanestation som skulle byggas om (det var första slussenjobbet genom åren så skulle det bli tre st.)

Här var det bara vanlig platsättning som gällde, en av killarna som jag jobbat ihop med i Holland, Sonny hette han, reste ned från Gävle för att vara med att jobba här, han kunde bara syrafast platsättning så jag fick lära upp honom.

Någon gång efter lucia kom bomben Sonny fick åka till Portugal och inte jag, på detta sätt så sparade man in ett dagtraktamente, så jag sa upp mej och tackade för den tid som varit, det var kanske inte så svårt för vid denna tid hade min granne på Bondegatan och den stora kärleken i mitt liv träffat mig.

Började på någon annan plattfirma minns inte vilken, flyttade in till min grantjej med son. Sedan så började ett Svensonliv, vi hade trevligt ihop och efter ett tag så var Maud på smällen, vi hade en fin semester ihop i Spanien, hemma blev det en ny lägenhet i Hammarby, sonen Lefte föddes, pappa Klas hoppade från den ena firman till den andra, vi flyttade till Hägersten och här kom nästa kotte "lasse".

Jag blev arbetslös och beslöt mej för att pröva något nytt, så jag började "skutta" Dvs. ta jobben på egen hand, det var mycket annonsering i DN.s yrkes och hantverkshjälp, fick jobb av en plattis som hette Hasse Salomonsson, han hade sina jobb hos en rörfirma, Lindalens rör & mek, verkstad, han frågade om jag ville överta de jobben, ok, sa jag, och fick efter

den tiden sett otroligt bra priser på jobben, så försäkringsjobben från dem var en bra plattform i botten, även en snickare som hette Tage Nilsson , samt en kompis till Maud, Kjell Axtelius fick jag lite jobb av.

Åren gick och vi skulle bygga i Järna, jag hade en massa stålar innstående hos Lindalens rör, tyckte att det inte gjorde så mycket, de skulle ju göra rörjobbet på kåken.

Men allt blir inte som man tänkt sig de konkade, och Klas blev blåst på pengarna, men var tvungen att betala för det material jag köpt.

Man kan lugnt säga att vi kom lite på obestånd, mycket av pengarna som vi levde av var kreditivet på huset, samt lite arbetslöshetspengar fast jag jobbade.

Såg ut som om det mesta ordnade upp sig, men jag hade kommit efter med skatter och moms (eller hette det kanske oms, på den tiden).

Det var mycket bruna kuvert från myndigheterna , även en större koll, som jag lyckades slingra mej ur.

Så jag beslutade mig att bli anställd i stället, många arbetsgivare blev det. Och jag gjorde istället som de flesta plattisar, snodde material och tog svartjobb för att dryga ut pengarna lite.

Tillslut så hamnade jag i den firman som jag började i ,John Erikssons Plattsättning i Sthlm. och där blev jag kvar i många år. Det var här jag lärde mej att bli snabb, jag har alltid varit morgonsömrig, så det gällde att ligga i och få något gjort innan verkaren kom, så det skulle se ut som jag hade varit där i flera timmar, och sedan när klockan var ca 14 så smet jag från jobbet, antingen för att komma hem tidigt eller för att åka till något svartjobb.

Tillslut så tröttnade jag på att vara någon sorts inventarie, började även tycka att resorna till sthlm. var lite betungande. Så jag chockade dem med att säga upp mej, och började jobba åt en Sodertäljefirma, efteråt så ångrade jag mig , man vet vad man har men inte vad man får.

Nåja det gick att jobba för dem med, det stora jobbet jag hade åt dem var Badhuset i Södertälje, jag som aldrig gjort en trappa var tvungen att komma på hur man gjorde det, och blev på detta sättet firmans trappspecialist.

Jag började nu närma mej 50 år och från att varit bland de yngre som jag jobbat ihop med, så var jag numera gubben.

Kroppen började säga ifrån, och jag får säga att jag hade en bra handläggare på Försäkringskassan som godtjänade arbetsskada både på ryggen och nacken.

Jag lyckades få en lönebidragstjänst på Naturhistoriska Riksmuseet,s svampherbarium.

Här skulle jag assistera Åke Strid som var min chef, men efter 6 år så gick han i pension och jag fick assistera mig själv.

Det var en ganska lugn och trevlig arbetsplats, lönen var taskig ,en via byggnads så hade jag fått en livränta på ca 5000:efterskatt /månaden så ekonomiskt hade vi det hyfsat,

Under denna tiden (på arbetstid) hann jag skriva två böcker "Tickboken" och "Svampboken"

15 år var jag på museet sedan blev jag pensionist.

Jaha vad skulle jag göra nu? Jag får väl bli plattsättare igen sa jag, det klarar du aldrig sa Maud, men det gjorde jag, dessutom så hade jag startat en firma på svampjobb, inventeringar och sådant, inte klokt egentligen, jag som gillar att vara i skogen, och nu skulle jag dessutom få betalt för det.

Nu har vi flyttat till Vingåker 2010, och här åtar jag mej inte några plattjobb, har bara satt toalett, kök och badrum i egna huset, inte så mycket inventeringar och att leda svamputflykter blir det heller, eftersom Vingåker inte är Sthlm. Ibland blir det att sitta i källaren och bestämma svamp som jag fått mig tillsänt.

Så kommer det säkert att vara tills jag dör, hoppas bara att ryggen blir lite bättre innan dess.

Hoppas du har haft lite glädje av att läsa detta, å du ! det har även förekommit mera skumrask som jag utelämnat.

Vingåker 23/42012 klas

